

آثار پرداخت دین دیگری توسط ثالث از روی ناچاری

(تاریخ دریافت ۱۳۹۶/۱۲/۱۵، تاریخ تصویب ۱۳۹۷/۰۴/۱۵)

عاطفه تخله

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نوشهر

دکتر فخرالله ملایی کندلوس

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس

چکیده

مطابق ماده ۲۶۷ ق.م. ایفای دین از جانب غیرمدیون (حتی بدون اذن مدیون) جایز است. اگر چه قانون مدنی در ادامه ماده ۲۶۷ ق.م. به صورت یک قاعده کلی بیان داشته که پرداخت بدون اذن حقی برای پرداخت کننده در مراجعه به مدیون ایجاد نمی‌نماید، اما این سؤال مطرح می‌شود که آیا شرایط و وضعیتی که موجب پرداخت دین از جانب غیرمدیون شده می‌تواند مؤثر در مقام باشد، به گونه‌ای که شخص ثالث بتواند با دادن دین متعهد اصلی و بدون اینکه اذن در پرداخت داشته باشد به او مراجعه کند؟ پژوهش حاضر به روش توصیفی - تحلیلی به بررسی ایفای دین مدیون توسط دیگری از روی ناچاری پرداخته است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که حق رجوع ثالث غیرمأذون تنها مشروط به اذن از طرف مدیون نیست و اگر ثالث در باب «مسئولیت مدنی»، گاه به جهت «قائم مقامی»، گاه به صورت «استیفای ناروا» یا «اداره فضولی» و گاه به طور «ضمنان» و یا «کفالت» دین دیگری را پرداخت کرده باشد، حق رجوع به مدیون را دارد.

واژگان کلیدی: ایفاء دین، شخص ثالث، دارا شدن ناعادلانه، استفاده بدون جهت